

Fra: Rolf Norsen[rolf.norsen@gmail.com]
Sendt: 23.08.2024 12:05:19
Til: Post Innlandetfylke[post@innlandetfylke.no]
Tittel: Høringsinnspill: Skolestrukturen for Innlandet fylke

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er og at innholdet er trygt.

Høringsinnspill: Skolestrukturen for Innlandet fylke

Om kort tid skal hovedutvalget for utdanning behandle skolestrukturen for Innlandet fylke. I sakspapirene fra fylkesdirektøren kan man lese følgende om Nord-Østerdal videregående skole:

“Det foreslås å legge ned skolens tilbud innen Musikk, dans, drama. Selv om tilbudet er attraktivt og viktig i et helhetlig kulturperspektiv, anses viktigheten av å ivareta arbeidslivets kompetansebehov og bransjene i regionen som sterkere når man må prioritere mellom tilbud.”

Et helhetlig kulturperspektiv?

Sjøl om formuleringen forsøker å gi inntrykk av at de samfunnsmessige ringvirkninger av forslaget er tatt med i betraktning (“viktig i et helhetlig kulturperspektiv”), representerer forslaget en graverende undervurdering av den betydning kultur har i distriktene og av betingelsene for at den skal kunne leve og blomstre, samt alvorlige misforståelser av de premisser og mekanismer som er operative blant ungdom med potensiale til å bidra til landets kulturliv.

For å starte med elevene. Sjøl for ungdom med åpenbart talent, krever det mot å velge en utdanning innenfor kunst og kultur. Mange talentfulle ungdommer velger heller et “safe” yrke (lærerutdanning, for eksempel) framfor de usikkerhetene, de ubekvemme arbeidstider og de desidert lite familievennlige forholdene som følger med aktivitetsledelse, forestillinger, konserter, og turnelivet.

Det krever enda mer mot for en 15-åring som kanskje er bare delvis overbevist om rekkevidden av sin egen begavelse, hvis den nærmeste arena for å utforske og utvikle sine evner krever at man forlater sine viktigste støttespillere og flytter til et sted så langt hjemmefra at det er praktisk og økonomisk vanskelig for familien og venner å følge tett med i vedkommendes utfordringer og utvikling. Å reise en time hver vei for å gå på en konsert der din sønn eller datter deltar er overkommelig for de fleste. Å reise 3-4 timer hver vei er noe annet. Distance matters, dvs avstand teller, og den teller mye! Talent er eventyrlig demokratisk og dukker opp i familier og på steder overalt, ikke minst i distriktene. Men hvis de steder der det talentet skal fostres og utvikles er konsentrert på få sentrale steder, som per definisjon krever mer innsats å komme til, da går naturens velsignede demokratisering av talent simpelthen til spille, og fortrinn går – igjen – til de sentrale strøkene.

Kort sagt: Sentralisering av utdanning innen musikk, dans og drama vil uunngåelig være med på å heve terskelen for ungdom i distriktene, og vil både på kort og lang sikt føre til at færre ungdommer fra distriktet blir representert i landets kunstliv.

Kulturjobber i distriktene

Om det så bare var ungdommen vedtaket rammer! Det rammer distriktene, som er sårbare fra før, hardt når det gjelder tilgang til kompetanse-personer innenfor kunst og kultur, dersom viktige arbeidsplasser fjernes. Disse arbeidsplassene er med på å styrke ferdighetene blant ungdom, som i sin tur styrker de frivillige gruppene som elevene er med på i lokalsamfunnene sine. Disse arbeidsplassene er også med på å styrke ferdigheter blant voksne i frivillige grupper, gjennom å bidra som ledere eller dirigenter for disse gruppene. Dette kommer igjen et vanlig publikum til gode, som har mye glede av lærere som solister, dirigenter eller ledere for konserter og forestillinger, noe som beriker distriktets kulturliv. Og ikke minst, tilstedeværelse av et faglig miljø, der samarbeid og kontakt blant profesjonelle er mulig, er både inspirerende og livsviktig for et levende kulturliv der kvalitet og forankring går hånd i hånd.

Skolens ansvar

Og dette skal bort. Ikke skolens ansvar? Tvert imot! Å lære å leve og fungere sammen er en sentral oppgave for skolen, og kunst og kultur er sentrale deler av nettopp det å leve og fungere sammen. Det holder ikke å skyve hele dette ansvaret bort på staten eller kulturutvalget eller de frivillige. Skolen og skolestrukturen spiller en avgjørende rolle for kultur i distriktene, og det forventes at de som utformer

skolens struktur er seg det ansvar bevisst.

Konklusjon: Vedtaket fører til en destruktiv spiral for kulturlivet i distriktene på kort og på lang sikt og er i utakt med den kulturpolitikk som både Arbeiderpartiet og Senterpartiet hittil har forpliktet seg til. Vedtaket bør justeres deretter.

Rolf Norsen, Tynset
Distriktskulturarbeider siden 1976